

ingediend op **23** (2020-2021) – Nr. 2-J
13 oktober 2021 (2021-2022)

Verslag

namens de Commissie voor Welzijn,
Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding
uitgebracht door Koen Daniëls
aan de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën, Begroting en Justitie

over het ontwerp van decreet

van de algemene rekening
van de Vlaamse Gemeenschap
en van de rekeningen van de rechtspersonen
onder het gezag van de Vlaamse Regering
voor het begrotingsjaar 2020

Documenten in het dossier:

- 23** (2020-2021) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
 - Nr. 2-A t.e.m. I: Verslagen aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie
- 23-V** (2020-2021) – Nr. 1: Beleids- en begrotingstoelichting bij de begrotingsuitvoering 2020
- 23-Y** (2020-2021) – Nr. 1: Beleids- en begrotingstoelichting bij de begrotingsuitvoering 2020
- 36** (2020-2021) – Nr. 1: Rekeningenrapport van het Rekenhof over 2020

Samenstelling van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding:

Voorzitter: Stefaan Sintobin.

Vaste leden:

Koen Daniëls, Lorin Parys, Elke Sleurs, Tine van der Vloet, Katja Verheyen;

Immanuel De Reuse, Stefaan Sintobin, Suzy Wouters;

Maike De Rudder, Katrien Schryvers;

Freya Saeys, Maurits Vande Reyde;

Ann De Martelaer, Jeremie Vaneeckhout;

Freya Van den Bossche.

Plaatsvervangers:

Allessia Claes, Piet De Bruyn, Freya Perdaens, Sarah Smeyers, Annabel Tavernier;

Yves Buysse, Ilse Malfroot, Frieda Verougstraete-Deschacht;

Vera Jans, Kurt Vanryckeghem;

Gweny De Vroe, Emmily Talpe;

Johan Danen, Celia Groothedde;

Conner Rousseau.

Toegevoegde leden:

Lise Vandecasteele.

INHOUD

1.	Inleiding door Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding	4
2.	Bespreking	4
3.	Indicatieve stemming	6

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding besprak op dinsdag 21 september 2021 de aan de commissie toegewezen onderdelen van het ontwerp van decreet van de algemene rekening van de Vlaamse Gemeenschap en van de rekeningen van de rechtspersonen onder het gezag van de Vlaamse Regering voor het begrotingsjaar 2020. Dit ontwerp van decreet werd samen behandeld met het rekeningenrapport van het Rekenhof over 2020 (*Parl.St. VI.Parl. 2020-21, nr. 36/1*) en de beleids- en begrotingstoelichting Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding. Begrotingsuitvoering 2020 (*Parl.St. VI.Parl. 2020-21, nr. 23-V/1*).

(Deze vergadering werd als hybride vergadering georganiseerd.)

1. Inleiding door Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding

Minister *Wouter Beke* nodigt de commissieleden uit hem onmiddellijk vragen te stellen over het ontwerp van decreet van de algemene rekening van de Vlaamse Gemeenschap en van de rekeningen van de rechtspersonen onder het gezag van de Vlaamse Regering voor het begrotingsjaar 2020, het rekeningenrapport van het Rekenhof over 2020 en de beleids- en begrotingstoelichting Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding. Begrotingsuitvoering 2020.

2. Bespreking

Hannes Anaf vraagt of het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) eind 2020 152 miljoen euro in kas had, en of dat bedrag verklaard kan worden door het overschot van 128 miljoen euro in 2019, een nieuw overschot van 67 miljoen euro en een eenmalige intering op de reserves van 38,8 miljoen euro bij de begrotingscontrole 2020.

Heeft het VAPH in 2020 1,59 miljard euro uitgegeven aan persoonsvolgende budgetten? Aanvankelijk was dat geraamd op 1,67 miljoen euro. Hoe kan dat verschil verklaard worden? Nemen budgethouders het toegewezen budget niet onmiddellijk volledig op? Als dat laatste klopt, is het moeilijk te verklaren waarom er in 2018 maar een overschot van 8 miljoen euro was.

Minister *Wouter Beke* antwoordt dat het volledige budget van het VAPH 1,809 miljard euro vastleggingskrediet (VAK) en 1,818 vereffeningskrediet (VEK) bedraagt. Hij was verrast door dit overschot, maar op een budget van dergelijke omvang hebben verschillende effecten invloed. Er is pas een totaalbeeld na de begrotingsafrekening die plaatsvindt in de maanden maart en april van het jaar nadien, waardoor het moeilijk is om die middelen een nieuwe bestemming te geven. Daarnaast vereist elke begroting een zekere mate van onderbenutting waardoor het evenmin is toegestaan om deze middelen zomaar opnieuw uit te geven.

Minister *Wouter Beke* heeft het VAPH gevraagd om te onderzoeken uit welke elementen dit overschot bestaat. In 2017 was er bijvoorbeeld nog een tekort van 30 miljoen euro. Die verklaringen zijn verwerkt in het zorginvesteringsplan waarmee dergelijke overschotten in de toekomst vermeden moeten worden. Met de Vlaamse Regering is afgesproken dat met de ingeschatte overschotten nieuwe budgetten toegekend kunnen worden. Persoonsvolgende budgetten worden immers geprogrammeerd maar niet allemaal opgenomen op 1 januari. Deze logische onderbenutting is ingeschat en kan dus voor nieuwe budgetten gebruikt worden.

Hannes Anaf vindt onderbenutting op een budget van deze omvang evident. Er moet bijvoorbeeld budget beschikbaar blijven om ook op het eind van een begrotingsjaar een dringend budget te kunnen toekennen. Het probleem is dat er veel mensen op de wachtlijst staan die dringend geholpen moeten worden. Het beschik-

bare budget moet optimaal aangewend worden om zo veel mogelijk zorgnoden te lenigen. Het is een goede zaak dat het overschot niet verloren gaat, maar de mensen op de wachtlijst hebben snel hulp nodig.

In 2019 zou er 100 miljoen euro extra geïnvesteerd worden om de wachtlijst sneller aan te pakken. Als er op het einde van dat jaar 128 miljoen euro niet aangewend blijkt, zijn er minder mensen geholpen dan aangekondigd. Het is goed dat de intentie er is om extra middelen vrij te maken om de wachtlijsten weg te werken, op voorwaarde dat die middelen effectief op de begroting worden ingeschreven. Er moet daarnaast ook voor gezorgd worden dat die middelen uitgegeven kunnen worden.

Jeremie Vaneekhout steunt het pleidooi van Hannes Anaf. De begroting voor 2020 bevat een budget van 100.000 euro om wetenschappelijk onderzoek te cofinancieren. In een jaar waarin elk wetenschappelijk inzicht in het coronavirus welkom was, is dit budget onaangeroerd gebleven. Daarnaast is een gelijksoortig budget van 80.000 euro voor het extern verzelfstandigd agentschap (EVA) Integratie en Inburgering evenmin uitgegeven. Ook dat is opvallend gezien de uitdaging om nieuwkomers in de Vlaamse samenleving te informeren over corona.

Minister *Wouter Beke* toont begrip voor de opmerkingen van Hannes Anaf en geeft aan dat dit al is besproken door de Vlaamse Regering. In 2018 is er 33 miljoen euro te veel geboekt voor te verwachten facturen. Bij de afrekening in 2020 is dat als positief resultaat op de rekening komen te staan. Een groot deel van het effect kan worden verklaard door deze te hoge inschatting in 2018. Bij de opmaak van de begroting voor 2020 kon hier nog geen rekening mee worden gehouden omdat deze rekeningen pas begin 2021 afgerond zijn.

Daarnaast is er het effect van corona op de aanwending van de vouchers als gevolg van de tijdelijke opnamestop in de voorzieningen. Het is op dit ogenblik niet mogelijk om hier conclusies uit te trekken voor de toekomst. Te verwachten valt dat de situatie zal worden rechtgetrokken maar deze eenmalige factoren zorgen voor een forse opstoot van het saldo. Ten slotte kreeg het VAPH 19,5 miljoen euro extra voor corona-uitgaven, die evenwel met de reeds beschikbare budgetten zijn opgevangen.

Er is afgesproken dat ingeschatte overschotten aangewend kunnen worden om nieuwe budgetten toe te kennen. Minister *Wouter Beke* heeft het VAPH gevraagd om de besteding te monitoren. Er worden startersbudgetten ingezet die onmiddellijk aangewend kunnen worden voor ondersteuning. Voor de automatische toekenningen, die onmogelijk geprogrammeerd kunnen worden, moeten voorzieningen getroffen worden. Het is moeilijk om precies in te schatten hoeveel vrijgemaakt moet worden om deze verplichtingen na te komen.

Ten aanzien van *Jeremie Vaneekhout* verduidelijkt minister *Wouter Beke* dat een aantal zaken niet uitgevoerd raakt. In 2020 is evenwel heel wat wetenschappelijk onderzoek opgestart. Daar was ook onderzoek naar corona bij.

Ann De Martelaer leest in het rekeningenrapport van het Rekenhof over 2020 dat het uitbreidingsbeleid voor de woonzorgcentra in 2020 maar tot 815 bijkomende woongelegenheden heeft geleid terwijl er 1762 gepland waren. De volgende kwartalen zullen de niet-gerealiseerde erkende bedden alsnog gerealiseerd worden.

Gezien de leegstand dreigen er evenwel problemen. Welke opties zijn er nog? Zal het resterende budget op termijn in twijfel worden getrokken? Zullen de middelen anders georiënteerd worden? Krijgen woonzorgcentra de kans om middelen te besteden aan gezinshulp, thuisopvang of kortopvang? Het commissielid verwijst naar de vraag om uitleg van *Katrien Schryvers* over de leegstand in woonzorgcentra

(*Vragen om uitleg* VI.Parl. 2020-21, nr. 4449). De evolutie naar zorgzame buurten veronderstelt een andere ingesteldheid.

Minister *Wouter Beke* antwoordt dat corona in belangrijke mate verklaart waarom wat voor 2020 gepland was niet is uitgevoerd. In zijn antwoord op de vraag om uitleg van *Katrien Schryvers* heeft hij cijfers vermeld waaruit blijkt dat de situatie evolueert in de richting van een normale bezettingsgraad. Desondanks moet worden nagegaan hoe hiermee in de toekomst om te gaan.

Het is de bedoeling om na te gaan hoeveel bijkomende capaciteit nodig is en wat anders ingezet kan worden. Dat veronderstelt evenwel een stabilisering van de situatie en inzicht in de verwachte evolutie van de bezettingscijfers in het najaar van 2021. Daarnaast zijn er juridische verplichtingen ten aanzien van initiatiefnemers met toekomstige erkenningen in portefeuille. Die erkenningen zijn vastgelegd in een erkenningskader. Wat *Ann De Martelaer* aanhaalt kan minister *Wouter Beke* als uitgangspunt onderschrijven. Er moet evenwel worden nagegaan hoe dat juridisch mogelijk is, wat de bezettingscijfers postcorona zullen zijn en welke impact dat zal hebben op de erkenningskalender.

3. Indicatieve stemming

De aan de commissie toegewezen bepalingen met betrekking tot het beleidsveld Welzijn, Volksgezondheid en Gezin van het ontwerp van decreet van de algemene rekening van de Vlaamse Gemeenschap en van de rekeningen van de rechtspersonen onder het gezag van de Vlaamse Regering voor het begrotingsjaar 2020, worden bij indicatieve stemming met 7 stemmen voor bij 1 tegen en 4 onthoudingen aangenomen.

Stefaan SINTOBIN,
voorzitter

Koen DANIELS,
verslaggever